

Forsvarsdepartementet

Tildelingsbrev for Forsvarsbygg 2022

27.12.2021

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Helhetlig styring av forsvarssektoren.....	3
3. Sikkerhets- og forsvarspolitiske rammer.....	4
4. Hovedutfordringer og prioriteringer for Forsvarsbygg i langtidsplanperioden 2021–2024	4
5. Forsvarsbyggs effektmål	5
Effektmål: Bærekraftige og kosteffektive leveranser som understøtter forsvarssektorens behov ..	5
6. Forsvarsbyggs resultatmål	6
6.1 Resultatmål 1 – Et beredskapsklart Forsvarsbygg	6
6.2 Resultatmål 2 – Fremskaffelse av bærekraftig EBA	7
6.2.1 Byggeprosjekter levert til avtalt tid	8
6.2.2 Overlevering av prosjekter innenfor godkjent styringsramme.....	8
6.2.3 Oppdrag til Resultatmål 2.....	9
6.3 Resultatmål 3 – Målrettet og god forvaltning av sektorens EBA	10
6.3.1 Andel husleieinntekter som benyttes til vedlikehold, eierstyrt utvikling og utskifting av komponenter (VUK) og drift (D).....	11
6.3.2 Andel utleid areal av forvaltet portefølje	11
6.3.3 Oppdrag til Resultatmål 3.....	11
6.4 Resultatmål 4 – Profesjonell og helhetlig rådgivning	14
7 Oppdrag som understøtter flere mål	14
8 Styring og kontroll i Forsvarsbygg	18
9 Fellesføringer	18
10 Styringsdialog og frister i budsjettprosessen i 2022.....	19
11 Budsjettrammer og fullmakter for 2022	20
11.1 Økonomirapportering	20
12 Delegering av fullmakter	21
13 Statistikk	22
14 Vedlegg.....	22

1. Innledning

Forsvarsdepartementet (FD) viser til Stortingets behandling av Innst. 87 S (2020–2021) til Prop. 14 S (2020–2021) *Evne til forsvar – vilje til beredskap. Langtidsplan for forsvarssektoren*, Innst. 7 S (2021–2022) til Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og Innst. 496 S (2020–2021) til Prop. 123 S (2020–2021) *Investeringar i Forsvaret og andre saker*. Det vises også til Innst. 507 S (2020–2021) til Meld. St. 17 (2020-21021) *Samarbeid for sikkerhet - Ny forsvarsindustriell strategi for et høyteknologisk og fremtidsrettet forsvar*. Dette tildelingsbrevet skal leses i lys av nevnte stortingsdokumenter med tilhørende vedtak. Tildelingsbrevet stadfester Forsvarsbyggs økonomiske rammer og mål for 2022. Endringer eller tillegg i oppdrag og tildelinger i løpet av året vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev. Tildelingsbrevet skal også leses i sammenheng med Forsvarsbyggs instruks som beskriver ansvar og myndighet mellom Forsvarsdepartementet og Forsvarsbygg, samt Forsvarsbyggs formål og faste oppgaver. Videre gir plangrunnlaget for 2023 og påfølgende år ytterligere rammer for flerårig planlegging.

Departementets styring er basert på de målene departementet har gitt Forsvarsbygg. Tildelingsbrevet er derfor inndelt i tre hoveddeler:

- 1) Mål, styringsparametere og oppdrag knyttet til de enkelte resultatmålene
- 2) Oppdrag som understøtter flere av målene
- 3) Forutsetninger og forventninger til måloppnåelsen

Langsiktig måloppnåelse forutsetter at Forsvarsbygg evner å modernisere virksomheten. Det innebærer blant annet å integrere relevante bærekrafttema, ny teknologi, innovasjon og prosessforbedringer i hele spekteret av virksomheten. Forsvarsbyggs ledelse, samhandlingsprosesser, insentiver og organisasjonskultur må muliggjøre en slik integrering. Tildelingsbrevet er ikke uttømmende for hvilke oppgaver Forsvarsbygg skal utføre. Der ikke annet er omtalt, forutsettes det at løpende virksomhet og tidligere gitte oppdrag videreføres i samsvar med gjeldende regelverk og oppdragsbeskrivelser. Det forutsettes også at Forsvarsbygg løpende bistår departementet med oppdukkende behov innenfor etatens ansvarsområde.

Forsvarsbygg har et ansvar for å informere departementet om vesentlige risikoer og avvik fra etatens mål og oppgaver slik de fremkommer av dette tildelingsbrevet og av Forsvarsbyggs instruks. Risikoer knyttet til beredskap og operasjoner skal rapporteres uten tap av tid. Om nødvendig skal det fremmes forslag til mulige korrigerende tiltak, jf. pkt. 2.3.3 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

2. Helhetlig styring av forsvarssektoren

Forsvarsdepartementet implementerte i 2021 endringer i styringen av forsvarssektoren. Hensikten med endringene er at styringssystemet legger til rette for oppnåelse av samfunnsålet og at målene nås på den mest ressurseffektive måten. Dette innebærer blant annet at effektene etatene i sektoren skal levere er tydelig uttrykt og at målene og planene i etatene er koordinerte og avstemte. Videre skal etatene ha tilstrekkelig handlefrihet til å utvikle de beste løsningene for sin måloppnåelse. En forutsetning for dette er å styre på effekter og resultater, og i mindre grad aktiviteter og ressurser. Intensjonen er at styringsprosessene skal forenkles og bli mindre ressurskrevende.

Forsvarsdepartementet ønsker videre å bruke styringsdialogen til å underbygge læring, utvikling og forbedring i sektoren. Basert på erfaringene fra 2021 vil styringen utvikles videre i 2022.

Forsvarsbyggs samhandling med Forsvaret og Forsvarsmateriell var et fokusområde i departementets styring i 2021, og vil fortsatt være et prioritert område i 2022.

Forutsetningene for å styre mer overordnet er god rolleforståelse, avklarte myndighetsforhold, åpenhet i dialogen mellom departement og etat, samt transparens i virksomhetsstyringen. Begge parter i styringsdialogen har ansvaret for dette.

3. Sikkerhets- og forsvarspolitiske rammer

Forsvarskonseptet i Prop. 14 S (2020–2021) beskriver hvordan forsvaret av Norge skal innrettes slik at nasjonal og alliert innsats gir gjensidig forsterkende og samtidig effekt for norsk sikkerhet.

Forsvaret av Norge skjer langs tre hovedlinjer: Den nasjonale forsvarsevnen, det kollektive forsvaret i NATO og bilaterale forsterkningsplaner med nære allierte. De tre hovedlinjene må understøttes av et moderne og forberedt totalforsvar. Forsvaret av Norge er en kontinuerlig innsats på og utenfor norsk territorium i fred, krise og krig.

Nasjonal forsvarsevne. Nasjonal forsvarsevne blir viktigere og behovet for nasjonale kapasiteter til operasjoner og tilstedeværelse hjemme og ute øker. Økt militært nærvær, også fra allierte, vil kreve mer av Forsvaret, og det er økte forventninger fra allierte til norsk evne til å håndtere og begrense konsekvensene av uønskede hendelser og episoder.

Kollektiv forsvarsevne. Kollektiv sikkerhet gjennom avskrekking og forsvar er NATO-alliansens viktigste oppdrag. Oppdaterte forsvars- og forsterkningsplaner for hele alliansens territorium er grunnfjellet i vår sikkerhetsgaranti. Alle allierte må bidra mer for å ivareta egen og andres sikkerhet.

Bilaterale forsterkningsplaner med nære allierte. Norge er avhengig av operativt samarbeid og forpliktende bilaterale avtaler for å få nødvendig støtte i en krise og væpnet konflikt. Slike avtaler utfyller og forsterker den nasjonale og kollektive evnen. Behovet og interessen for alliert forsterkning av og tilstedeværelse i Norge øker.

Totalforsvarsevne. Forsvaret av Norge langs disse tre hovedlinjene må understøttes av et moderne og forberedt totalforsvar som også styrker nasjonens motstandskraft og utholdenhet, samt reduserer sårbarheten mot sammensatte trusler eller annen sikkerhetstruende virksomhet. Totalforsvaret må ha evne til å understøtte nasjonal styrkestruktur og allierte forsterkninger samtidig.

Videre skal nasjonale sikkerhetsinteresser ivaretas gjennom opprettholdelse og videreutvikling av en internasjonalt konkurransedyktig forsvarsindustri med evne til helt eller delvis å utvikle, produsere og understøtte forsvarsmateriell, systemer og tjenester innenfor prioriterte teknologi- og produktområder som er viktig for å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser og Forsvarets behov. En viktig forutsetning for dette er trekantsamarbeidet mellom Forsvaret, FFI og industrien som bidrar til å utvikle nasjonal forsvarsindustriell egenevne.

4. Hovedutfordringer og prioriteringer for Forsvarsbygg i langtidsplanperioden 2021–2024

Funksjonelle eiendommer, bygg og anlegg (EBA) er et av premissene for Forsvarets operative evne og beredskap. Forsvarsbygg må fortsette å videreutvikle en bærekraftig og ressurseffektiv EBA-portefølje. Arealeffektive investeringer, identifisering av EBA som ikke lenger er tilpasset Forsvarets utvikling og en effektiv drifts- og verdibevaringsstrategi er sentrale virkemidler i denne sammenhengen. Det forventes at Forsvarsbygg gjennom å identifisere, styrke og bevare kjernekompetanse innenfor forsvarsspesifikk EBA og NATO fellesfinansiert EBA, og samtidig ha en hensiktsmessig anskaffelsesstrategi for øvrige EBA-investeringer, bidrar til å realisere sektorens

målsetninger i langtidsplanperioden. Forsvarsbygg skal i perioden fortsatt ha fokus på å realisere ytterligere potensial for effektivisering innenfor EBA-, drifts- og investeringskostnader.

Forsvarsbygg skal videreutvikle festningsverkene evne og forutsetninger for selvfinansiert virksomhet, herunder innretning av forvaltning og eierskap til festningsverkene. I 2022 skal Forsvarsbygg fortsette arbeid med å lede utredningen med ulike alternativer for organisering, eierskap og forvaltning av sektorens kulturhistoriske eiendommer (ref.: 2020/1978-3). Forsvarsbygg skal i første halvdel av langtidsperioden utrede krav til tilstandsgrader i de ulike EBA-kategoriene i forsvarssektorens EBA, for å legge bedre til rette for en tilpasset og kostnadseffektiv forvaltning og ivaretagelse av forsvarssektorens behov. Utredningen vil danne grunnlaget for Forsvarsdepartementets fastsettelse av fremtidig ambisjonsnivå for tilstandsgrader for forsvarssektorens EBA.

Forsvarsbygg skal bidra til en mer effektiv forvaltning av EBA, slik at dagens utfordring med vedlikeholdsetterslep og fornyelse kan begrenses mest mulig innenfor de tildelte ressursrammer. Forsvarsbygg skal fortsette arbeidet med å videreutvikle sin evne til å drifte og ivareta EBA som kreves for å understøtte nasjonale og allierte øvinger og operasjoner i Norge.

Regjeringen har bestemt at FNs bærekraftsmål skal utgjøre det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største nasjonale og globale utfordringer. Å bidra i arbeidet for å nå bærekraftsmålene er en prioritert og naturlig del av oppfyllelsen av forsvarssektorens samfunnsansvar. Målene skal derfor være et integrert element i Forsvarsbyggs sitt arbeid. Implementering av miljøstrategien vil være et viktig bidrag fra forsvarssektoren til Norges innsats for å nå en flere av FNs bærekraftsmål, herunder å redusere klimautslipp, ta miljøhensyn, foreta energieffektiviseringstiltak og stille strenge klima- og miljøkrav til leverandører. Forsvarsbygg skal videre arbeide samlet for å tilpasse infrastruktur og aktiviteter i takt med endret klima, redusere klimaavtrykket, minimere negativ miljøpåvirkning og ivareta natur- og kulturverdier. Forsvarsbyggs sitt miljøansvar krever helhetlig planlegging der tiltak og virkemidler blir sett i sammenheng og tilpasset spesifikke miljøutfordringer.

5. Forsvarsbyggs effektmål

Forsvarsbyggs hovedoppgaver er beskrevet i instruksjonen og utdypet i retningslinjer innenfor fagområdet eiendommer, bygg og anlegg (EBA). Oppgavene skal løses innenfor fastlagte budsjettammer og er gjenspeilet i Forsvarsbyggs effekt- og resultatmål. Måloppnåelse for effektmålet vurderes etter en helhetlig vurdering av Forsvarsbyggs virksomhet, blant annet basert på underliggende resultatmål med tilhørende styringsparametere. I tillegg skal Forsvarsbygg rapportere spesifikt på status på effektmålet i tertialrapport 2.

Effektmål: Bærekraftige og kosteffektive leveranser som understøtter forsvarssektorens behov

Forsvarsbygg skal utøve sin virksomhet i fred, krise og krig, og skal således understøtte Forsvarets operative evne og beredskap i tråd med de krav som til enhver tid stilles gjennom sektorens instruksjoner og retningslinjer innenfor beredskapsområdet.

Forsvarsbygg skal gjennomføre planlagte og besluttede fremskaffelser og avhendinger i tråd med strukturutviklingen i sektorens langtidsplan og i henhold til rammer gitt i oppdrag fra oppdragsgiver. Dette innebærer å utarbeide gode planer og utøve en bærekraftig gjennomføring av fremskaffelser til riktig tid, kost og kvalitet.

Forsvarsbygg skal forvalte, drifte og utvikle eiendom, bygg og anlegg, med fokus på bruksverdi, på den mest kostnadseffektive måten.

Forsvarsbygg skal støtte departementet og Forsvaret med EBA-faglig rådgivning/utredninger i sektorens langtidsplanlegging og gjennomføringsplanlegging.

Forsvarsbygg skal gi råd om utrangering samt avhende utrangert EBA (inkludert rivning og miljøopprydding).

Forsvarsbygg skal være en rådgiver som samarbeider og utfordrer bruker i valg av EBA-løsninger på nøkternhet, effektivitet og fleksibilitet.

6. Forsvarsbyggs resultatmål

Resultatmålene som følger er uttrykk for ambisjonen innenfor strategisk viktige områder som Forsvarsdepartementet vil vektlegge i løpet av gjennomføringsåret. Det understrekes at status for resultatmålene og tilhørende styringsparametere skal vurderes og rapporteres i forhold til politisk vedtatt og finansiert ambisjon og struktur.

Forsvarsbygg skal rapportere på resultatmålene i alle tertialrapporter. Rapporteringen på resultatmålene skal gi en analytisk og kvalitativ vurdering av måloppnåelse, i henhold til beskrivelsen under hvert mål. Alle punkter i beskrivelsen til det enkelte resultatmål skal inkluderes i vurdering av måloppnåelse. Underliggende styringsparametere og oppdrag skal nyttes for å underbygge og begrunne FBs vurdering av resultatmålenes måloppnåelse. Vurderingen skal inneholde status på rapporteringstidspunktet i tillegg til en prognose for året og i et flerårig perspektiv.

Styringsparametere som fremgår innunder hvert resultatmål skal fungere som indikatorer for å belyse måloppnåelse av resultatmålene. De er ikke mål i seg selv, men inneholder vesentlige føringer og krav til etaten. Der det foreligger resultatkrav innunder styringsparametere, representerer disse en målbar og konkret ambisjon for 2022. I tillegg følger det her også enkelte konkrete oppdrag på visse områder. Disse er uttrykk for spesifikke politiske føringer eller identifisert risiko innenfor Forsvarsbyggs ansvarsområde.

Dersom måloppnåelsen ikke er tilfredsstillende skal det redegjøres for årsaksforhold og det skal informeres om iverksatte og planlagte tiltak for å håndtere utfordringene, samt forventet tid for måloppnåelse. Ved store vesentlige avvik skal det rapporteres så snart som mulig etter at avviket er oppdaget, uavhengig av rapporteringsfrekvensen som er angitt.

6.1 Resultatmål 1 – Et beredskapsklart Forsvarsbygg

Resultatmål 1	Et beredskapsklart Forsvarsbygg
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
<p>Intensjon: Med beredskapsklar menes hva som må være forberedt og på plass i det daglige, slik at virksomheten er i stand til å gå fra beredskapsklar til klar i løpet av klartiden. Beredskapsklar er derfor det nivå virksomheten til enhver tid må ha av operativ evne for at den skal kunne styrkeoppbygges i henhold til operative krav i løpet av klartiden. FSJ er gitt utvidet koordinerende myndighet for beredskap i sektoren og er kravstiller for de andre etatene.</p> <ul style="list-style-type: none"> Forsvarsbygg skal understøtte Forsvarets operative evne og beredskap i tråd med de krav som til enhver tid stilles gjennom sektorens instruksjer og retningslinjer innenfor området. I Forsvarsbygg skal etatens understøttelse av Forsvarets operative evne og beredskap inngå som en integrert del av Forsvarsbyggs virksomhetsstyring. Forsvarsbygg skal ha oppdaterte beredskapsplaner og gjennomføre relevante beredskapsforberedelser med grunnlag i definerte oppgaver, slik at etaten har en fullt ut tilfredsstillende beredskap iht. definisjonen av beredskapsklar gjengitt over.	

- Forsvarsbygg skal delta i utvalgte beredskapsøvelser etter FSJ føringer. Det skal gis prioritet til aktivitet som støtter nasjonal og alliert operativ planlegging. Dessuten skal oppdrag innenfor sikkerhet, med vekt på beskyttelse og sikring av eiendom, bygg og anlegg i forsvarssektoren og til støtte for sivile myndigheter gis prioritet.
- Forsvarsbygg skal videreutvikle sitt operative planverk (Estate Guard) både sentralt og regionalt. Identifiserte handlinger, effekter og tiltak som ikke er nådd skal lukkes snarest og senest i løpet av langtidsplanperioden.
- Forsvarsbygg skal på oppdrag støtte Forsvaret og øvrige etater i arbeidet med å lage en helhetlig oversikt over status for beskyttelsestiltak, samt implementere og/eller bidra til å implementere tiltak for deres skjermingsverdige objekter.

Rapportering: Vurderingen av dette resultatmålet vil være knyttet til test av beredskap, og om beredskapskravene tilfredsstilles.

Oppdrag 1 til R1	Tiltak vedrørende utilsiktede hendelser
Rapportering	Første tertialrapport
<ul style="list-style-type: none"> • Forsvarsbygg skal i lys av erfaringene fra koronapandemien vurdere om det bør opprettes flere avtaler med sivile myndigheter om faste eller ad hoc liaisoner. • Forsvarsbygg skal gjennomføre ROS-analyser av de mest relevante utilsiktede hendelsene som er beskrevet i DSBs AKS 2019, og følge dette opp i kriseplanverket og med andre nødvendige tiltak. Forsvarsbygg vurderer selv hvilke hendelser som er mest relevante. 	

6.2 Resultatmål 2 – Fremskaffelse av bærekraftig EBA

Resultatmål 2	Fremskaffelse av bærekraftig EBA
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
<p>Intensjon: Bygg og anlegg er en vesentlig innsatsfaktor for å understøtte etatenes virksomhet og forsvarssektorens operative evne. Anskaffelser innenfor eiendom, bygg og anlegg skal nøkternt løse sektoretatens behov kostnadseffektivt med tilpassede driftsløsninger for en god forvaltning i levetiden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsvarsbygg skal sikre god samhandling med forsvarssektoren forøvrig knyttet til fremskaffelser og fornyelse av EBA. • Forsvarsbygg skal gjennomføre fremskaffelser innenfor rammer gitt i oppdrag fra oppdragsgiver og prosjekteier. Dette innebærer å gjennomføre fremskaffelser og fornyelse kostnadseffektivt, tidsriktig og til avtalt kvalitet, jfr. Meld. St. 17 (2020-2021). • Forsvarsbygg skal utarbeide beslutningsunderlag og analysere alternative løsninger. Disse fremlegges for prosjekteier med forslag til beslutning. Kriterier som legges til grunn er operativ funksjonalitet, gode driftsløsninger, lavt klima- og miljøavtrykk, nøkternhet, kostnadseffektivitet og fleksibilitet. • Forsvarsbygg skal disponere årlige kontantrammer innenfor investering i EBA for å sikre forventet effekt i tråd med mottatte oppdrag. <p>Rapportering: Forsvarsbygg skal gi en kvalitativ vurdering av status og utvikling av etatens evne til å fremskaffe EBA i tråd med intensjon, krav og kriterier.</p>	

6.2.1 Byggeprosjekter levert til avtalt tid

Styringsparameter 1	Byggeprosjekter levert til avtalt tid
Rapportering	Tredje tertialrapport
Formålet med parameteren er å synliggjøre Forsvarsbyggs leveranseevne. Styringsparameteren måler om fremskaffelse ferdigstilles (overleveres til bruker) til det tidspunkt som fremgår av gjeldende oppdrag. Minimum 90 % av investeringsprosjektene gjennomføringsfaser (målt i antall) skal ferdigstilles til avtalt tid i 2022.	
Resultatkrav/ambisjon; Måleenhet: % av prosjektene som leveres på tid Baseline: Gjennomføringsoppdrag	
Definisjon/formel: Andel (%) av prosjekter som er overlevert til bruker iht. gjeldende gjennomføringsoppdrag til PA. Overleveringsdato settes i gjennomføringsoppdraget. Oppdrag som har fått justert forventet sluttdato i nytt (oppdatert) gjennomføringsoppdrag skal kommenteres med forklaring.	
Datagrunnlag: Gjennomføringsoppdrag og overleveringsprotokoller	
Målsettinger/måltall for 2022: 90 %	
Status/kommentarer: Det skal beskrives årsakssammenhenger og ev. kompenserende tiltak ved manglende måloppnåelse.	

6.2.2 Overlevering av prosjekter innenfor godkjent styringsramme

Styringsparameter 2	Overlevering av prosjekter innenfor godkjent styringsramme
Rapportering:	Tredje tertialrapport
Formålet med styringsparameteren er å måle avvik fra opprinnelig styringsramme, målt fra gjennomføringsoppdrag, for total portefølje.	
Måleenhet: Forholdstall Baseline: Samlet styringsramme for terminerte prosjekter i 2022	
Definisjon/formel: Samlet sluttkostnad for porteføljen av terminerte prosjekter (konto er stengt i FORSVARSBYGG) dividert på samlet opprinnelig styringsramme for de samme prosjektene skal ikke overstige 1. Dersom prosjektets omfang er økt skal ny styringsramme legges til grunn. Ved ny ramme som følge av avvik skal opprinnelig styringsramme benyttes i målingen. Oppdrag som har fått justert styringsramme i nytt (oppdatert) gjennomføringsoppdrag skal kommenteres.	
Datagrunnlag: Gjennomføringsoppdrag og termineringsrapporter.	
Målsettinger/måltall for 2022: 1 eller lavere	
Status/kommentarer: EBA skal anskaffes til avtalt kostnad. Grad av avvik fra opprinnelig styringsramme for totale portefølje skal vurderes og redegjøres for. Samlet måloppnåelse de tre siste årene skal fremgå. Videre bes det om prognose for første påfølgende år etter rapporteringsåret.	

6.2.3 Oppdrag til Resultatmål 2

Oppdrag 1 til R2	Kontraktoppfølging
Rapportering	Tredje tertialrapport
Forsvarsbygg skal vektlegge kontraktoppfølging som et tiltak for å sikre forsvarlig forvaltning og leveranser fra leverandør på ytelse, tid og kost. Det er en målsetting at kontraktoppfølgingen følger opp kravene til leverandører innenfor etisk, sosial og grønn handel (ref. FNs bærekraftsmål). Forsvarsbygg skal rapportere eventuelle avvik, dvs. konkrete saker som følges opp spesielt, og resultat fra stikkprøvekontroller.	

Oppdrag 2 til R2	Leverer oppdatert forpliktelsesbilde
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
Forsvarsbygg skal gi en samlet fremstilling av prosjektenes samlede forventede produksjon, sett opp mot investeringsrammene. Forsvarsbyggs forpliktelsesbilde skal vise andel av rammen fordelt på planlagte, godkjente, kontraherte og prosjekter i bygging. Forpliktelsesbildet skal vise status inneværende år og minimum de 3 neste årene.	

Oppdrag 3 til R2	Gjennomføringskostnader
Rapportering	Tredje tertialrapport
Forsvarsbygg skal rapportere andel generelle kostnader i terminerte prosjekter per tertial. I kostnadsoppstilling etter Norsk standard (NS3451) skal samlet gjennomsnittlig beløp for post 8 (inkludert mva) i de terminerte prosjektene rapporteres som andel av investeringsprosjektene totalkostnad. Prosjekter gjennomført som totalentreprise skal ikke inngå i datagrunnlaget.	

Oppdrag 4 til R2	Arealkostnader
Rapportering	Tredje tertialrapport
Det skal rapporteres en oversikt over arealkostnader i forprosjekter Forsvarsbygg har fremsendt til FST eller FD siste tertial. Oversikten skal fremsendes for kategoriene administrasjons- og stabsanlegg, boliger, forlegning og messer, lager og vedlikeholdsanlegg og undervisnings- og øvingsanlegg. Forsvarsbygg skal relatere kostnadstallene i forprosjektet til normtall, både egne normtall og bransjetall f.eks. i norsk prisbok.	

Oppdrag 5 til R2	NATO Security Investment Programme – prosjekter (NSIP-prosjekter)
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
For NSIP-prosjekter i Norge der prosjektet helt eller delvis består av EBA, vil Forsvarsbygg motta oppdrag fra Forsvarsmateriell iht. retningslinjer for tjenestefeltet NATOs investeringsprogram for sikkerhet (NSIP). Forsvarsbygg er ansvarlig for planlegging, gjennomføring og avslutning av disse prosjektene. Forsvarsbygg kan også få oppdrag om utarbeidelse av andre dokumenter knyttet til NSIP. Forsvarsbygg skal rapportere status på hovedoppgaver som beskrevet i Forsvarsdepartementets retningslinjer for tjenestefeltet NSIP hvert tertial, og en generell status i NSIP-prosjektene i tredje tertial.	

6.3 Resultatmål 3 – Målrettet og god forvaltning av sektorens EBA

Resultatmål 3	Målrettet og god forvaltning av sektorens EBA
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
<p>Intensjon: All ressursbruk skal resultere i funksjonell EBA tilpasset brukernes behov på den mest kostnadseffektive måten, utrangeringspotensialet skal synliggjøres og utrangert EBA avhendes (inkludert rivning og miljøoppydding).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planer og tiltak skal imøtekomme dagens behov, samtidig som fremtidige økonomiske, teknologiske og miljømessige behov dekkes på en forsvarlig måte, og verdiene i eiendomsporteføljen ivaretas best mulig innenfor tilgjengelig ramme. Dette innebærer ivaretagelse av bruksverdi, økonomisk verdi og verneverdi iht. prioriteringskriterier omforent med Forsvaret. • Forsvarsbygg skal ha oversikt over sektorens eiendomsportefølje; herunder behovs- og kapasitetsoversikt, tilstandsgrad og kvalitetssikrede fornyelsesbehov. • Forsvarsbygg skal ivareta naturmiljø og kulturvern på en integrert måte i forvaltningen av sektorens EBA. <p>Måloppnåelse vurderes etter en helhetlig vurdering av Forsvarsbyggs evne til rådgiving, planlegging og gjennomføring av tiltak som sikrer målrettet, effektiv og bærekraftig ressursutnyttelse, slik at bruksverdi for forsvarssektoren maksimeres, og lovpålagte krav ivaretas, herunder generelle kriterier for god eiendomsforvaltning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ha oppdatert oversikt over eiendomsporteføljen:<ul style="list-style-type: none"> ○ Helhetlig eiendomsregister (HER) med hensiktsmessig eiendomsinformasjon inkludert oversikt over tilstand (TG), alderssammensetning (restlevetider) og kapasiteter. • Tilfredsstillende prioriterte brukerbehov • Effektiv arealutnyttelse • Godt verdibevarende vedlikehold (inkl. komponentutskiftinger) • Kostnadseffektiv eiendomsforvaltning • En hensiktsmessig organisering av eiendomsforvaltningen <p>Med målrettet menes at rådgiving, planlegging og gjennomføring av forvaltningsoppgaver tar utgangspunkt i sektorens målbilde, og skal være tuftet på faglig kunnskap og forsvarlig forvaltning.</p> <p>Rapportering: Forsvarsbygg skal gi en kvalitativ vurdering av status og utvikling av etatens evne til å drive en målrettet og god forvaltning av sektorens EBA.</p>	

6.3.1 Andel husleieinntekter som benyttes til vedlikehold, eierstyrt utvikling og utskifting av komponenter (VUK) og drift (D)

Styringsparameter 1	Andel husleieinntekter som benyttes til drift, vedlikehold, eierstyrt utvikling og utskifting av komponenter (DVUK)
Rapportering	Tredje tertialrapport
<p>En så stor andel som mulig av husleieinntektene skal disponeres til verdibevarende innsats. Der Forsvarsbygg klarer å effektivisere administrative kostnader som kan allokere til verdibevarende innsats, vil dette bli synlig i en økning i andelen. God måloppnåelse vil bidra til at bygningsmassen over tid får tilstrekkelig verdibevarende innsats til å bremse negativ utvikling i tilstandsgrad. Gjelder hele EBA-porteføljen.</p>	
Definisjon/formel: Kostnad DVUK (kr)/ husleieinntekt (FDVUK-inntekt) (kr)*100.	Målsettinger/måltall for 2022: >73%

6.3.2 Andel utleid areal av forvaltet portefølje

Styringsparameter 2	Andel utleid areal av forvaltet portefølje
Rapportering	Tredje tertialrapport
<p>EBA som sektoren forvalter skal til enhver tid i størst mulig grad være utleid eller raskt avhendes. Dette bidrar til frigjøring av ressurser til andre formål og at den samlede verdibevaringsinnsatsen kan rettes mot prioritert EBA som er i aktiv bruk.</p> <p>Det skilles på ordinær portefølje og festningsporteføljen for å opprettholde fokus på festningenes evne til selvfinansiering innenfor drift og vedlikehold. Porteføljen som er «under avhending», «under rehabilitering» samt «ikke utleibar» holdes utenom.</p>	
<p>Definisjon/formel: Antall kvm utleid (unntatt kategoriene «under avhending», «under rehabilitering» og «ikke utleibart»)/antall kvm forvaltet i sektoren * 100%</p> <p>Målsettinger/måltall for 2022: Ordinær portefølje: 99% Festningsportefølje: 96%</p> <p>Rapportering: Forsvarsbygg skal, i tillegg til å rapportere på andel utleid areal, redegjøre for status, utvikling og prognose for porteføljen «ikke utleibar» og bygg som av annen grunn er stengt for utleie, herunder antall bygg og årsaksforhold.</p>	

6.3.3 Oppdrag til Resultatmål 3

Oppdrag 1 til R3	Registrering av EBA-kapasiteter
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
<p>Forsvarsbygg skal registrere EBA-kapasiteter og EBA-behov basert på innspill fra bruker i tråd med retningslinjer for EBA. Behov samt kapasiteter i alle bygg større enn 100 kvm og infrastruktur på prioriterte etablissement, skal være registrert på digitalt nivå innen utgangen av 2024.</p>	

Forsvarsbygg skal i første, andre og tredje tertialrapport rapportere status i arbeidet med registrering og digitalisering av EBA-kapasiteter og i behov samt fremdriftsplan for gjenstående arbeid.

Forsvarsbygg skal i tertialrapport 3 gi en kvalitativ vurdering av hvordan utleid EBA utnyttes. I tillegg skal Forsvarsbygg redegjøre for hvordan det arbeides for å skape rom for en mer effektiv utnyttelse av eksisterende bygningsmasse og gi en kvalitativ vurdering av potensiale/mulighetsrommet.

Oppdrag 2 til R3	Tilstandsregistrering og -utvikling
Rapportering	Første tertialrapport
<p>Forsvarsbygg skal registrere og analysere tilstanden i eiendomsmassen og rapportere status og utvikling av tilstanden til departementet.</p> <p>Tilstandsregistrering</p> <p>Forsvarsbygg skal registrere tilstanden i forsvarssektorens eiendomsmasse etter prinsipper i Norsk Standard 3424 – Tilstandsanalyser for byggverk.</p> <p>Tilstandsgrad (TG) skal registreres samlet for det enkelte objekt (vektet) og fordelt på teknisk tilstand, inneklima og funksjonalitet.</p> <p>Registreringene skal gjennomføres etter nivå 1 i NS 3424.</p> <p>Tilstanden skal registreres på bygg, spesielle objekter og infrastruktur.</p> <p>Som hovedregel registreres ikke bygg som er under 50 kvm, men det gjøres unntak for bygg som er av kritisk betydning for driften av Forsvarets virksomhet, eller andre objekter som er viktige for leveranser av forsyning</p> <p>Tilstandsregistreringene skal rulleres i en femårsryklus, slik at ca. 20 % av byggene registreres på nytt hvert år. Innenfor en 5 års periode skal tilnærmet hele bygningsporteføljen være registrert. Baseline for analyse settes til 2016. Der det er gjort metodemessige endringer i Forsvarsbyggs tilstandsregistreringer og behandlingen av disse etter 2016, som kan påvirke den nominelle utviklingen i TG, skal dette fremgå av rapporteringen.</p> <p>Tilstandsrapportering</p> <p>Forsvarsbygg skal rapportere status og utvikling av tilstanden til sektorens samlede eiendomsportefølje og for delporteføljene bygg, infrastruktur og spesielle objekter. Det skal særskilt redegjøres for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EBA med og uten restlevetid (avskrevet). • «Personellrelatert EBA» inkludert status knyttet til innføring av allmenn verneplikt. • Leieinntekter og utført verdibevaringsinnsats (fra husleiemidler) for byggporteføljen (kroner per år fra 2016). • Årsaker til tilstandsutviklingen og hvilke tiltak som anbefales for å forbedre tilstandsutviklingen. <p>Det skal skilles mellom ordinær EBA-portefølje og EBA knyttet til festningsverkene.</p> <p>Rapporteringen skal benyttes som ett av flere grunnlag for å vurdere om eiendomsmassen blir ivaretatt og utvikles i tråd med gitte mål og krav.</p> <p>Rapporteringen skal videre benyttes som grunnlag for å vurdere adekvat nivå for midler til drift og fornyelser (investering), om midlene utnyttes optimalt og som beslutningsunderlag for prioritering av tiltak og ressursinnsats.</p>	

Oppdrag 3 til R3	Utarbeide leirplaner
Rapportering	Tredje tertialrapport
<p>Leirplaner er et dokument som gjennom en god planprosess skal gi anbefalinger som sikrer en disponering av leirens arealer som ivaretar Forsvarets fremtidige behov på en effektiv måte. Planene skal danne grunnlag for beslutninger som gjøres ved investeringer, fornyelse, drift og vedlikehold, samt utrangering og avhending. Leirplanene skal være underlag for at Forsvarsbygg kan gi gode EBA-faglige råd. Leirplanen skal også sikre at sektoren utvikler bærekraftige løsninger i henhold til FNs bærekraftsmål.</p> <p>Forsvarsbygg skal i tredje tertialrapport redegjøre for status og fremdrift i arbeidet med leirplaner og gi en vurdering av leirplanenes effekt.</p>	

Oppdrag 4 til R3	Behov for fornyelse av EBA
Rapportering	Første tertialrapport
<p>Forsvarsbygg skal i første tertialrapport 2022 redegjøre for status og fremtidig behov for investeringer i fornyelse av sektorens eksisterende eiendomsmasse. Fornyelsesbehovet vurderes med utgangspunkt i EBA som har nådd eller vil nå økonomisk levetid (avskrivningstid) i tidsperspektivet 0-12 år.</p> <p>Forsvarsbygg skal fremsende forslag til plan for gjennomføring av fornyelser. Følgende kriterier legges til grunn for prioritering og gjennomføring av tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nødvendig på grunn av pålegg eller varsel om stengning fra tilsynsmyndigheter • Nødvendig for å unngå brudd på HMS-bestemmelser, lover og forskrifter • Nødvendig for å unngå negative konsekvenser for materiell og/eller operative behov • Nødvendig for å understøtte den vedtatte omstilling eller effektivisering • Nødvendig for å opprettholde minimumskrav til bruksverdi • Nødvendig for å ivareta øvrige prioriteringskriterier omforent mellom bruker og forvalter <p>Som del av fremsendelsen skal det foreligge uttalelse fra bruker som bekrefter at kapasiteten og det enkelte leieobjekt skal videreføres i fremtidig struktur.</p> <p>Fornyelsesplanen skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Synliggjøre behovene (tiltakene) samlet for hele landet, gruppert etter geografi per lokasjon og region, herunder omfang i kvadratmeter (for bygg) og kostnad (grov kostnads kalkyle). • Synliggjøre anbefalt tidspunkt for oppstart og gjennomføring av eksisterende og fremtidige fornyelsesbehov. • Fornyelsesbehov som ikke er godkjent i investeringsplanen, skal inkluderes i oversikten. 	

6.4 Resultatmål 4 – Profesjonell og helhetlig rådgivning

Resultatmål 4	Profesjonell og helhetlig rådgivning
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
<p>Intensjon: Gode og rettidige faglige råd er avgjørende for en tilfredsstillende forvaltning av sektorens EBA. Forsvarsbygg skal være sektorens EBA-faglige rådgiver og på vegne av eier sikre at brukerbehov tilfredsstilles innenfor best mulig totaløkonomi. (jf. FDREBA pkt 1.4 og 2.3), herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte Forsvarsdepartementet, Forsvaret og sektoren forøvrig med EBA-faglig rådgivning/utredninger i sektorens langtidsplanlegging og gjennomføringsplanlegging, samt sikre god samhandling ellers i sektoren knyttet til fremskaffelser og fornyelse av EBA. • Gi eiendomsfaglige råd som ivaretar brukerbehovene og samtidig gir sektoren best mulig kostnadseffektivitet og bærekraftig ressursutnyttelse innenfor gjeldende rammebetingelser, i tråd med klimaloven, naturmiljøloven, kulturminneloven m. fl. og sektorens klima- og miljøstrategi. • Råd skal være helhetlig i et EBA-perspektiv hvor fremskaffelse, verdibeholding, drift og utrangering/avhending sees i sammenheng. Det er kun ved en helhetlig tilnærming det er mulig å finne gode løsninger som ivaretar Forsvarets behov, som bidrar til å effektivisere eiendomsporteføljen og optimalisere fremtidig drift. I tillegg skal miljø- og samfunnsmessige konsekvenser av Forsvarets virksomhet innenfor EBA-området ivaretas. • Gjennom gode helhetlig råd basert på analyser, mulighetsstudier og helhetlige planer skal Forsvarsbygg videreutvikle sin profesjonalitet i rådgivingen. I tillegg skal Forsvarsbyggs rådgivningsmiljøer innen sikring av bygg, forebyggende sikkerhet, eiendomsjuridiske områder, samt kulturminner videreutvikles. Som en del av utviklingen skal det aktivt søkes tilbakemelding på brukers opplevelse av denne rådgivingen <p>Rapportering: Forsvarsbygg skal gi en kvalitativ vurdering av etatens evne til ivaretagelse av rollen som sektorens EBA-faglige rådgiver.</p>	

7 Oppdrag som understøtter flere mål

7.1 Personell og kompetanse

Oppdrag 1 til 7.1	Personellrelatert EBA – ekstraordinært tiltak
Rapportering:	Tredje tertialrapport
Rapporteringsformat:	Beskrivelse av status
<p>Forsvarsbygg er i 2022 tildelt 40 mill. kroner til ekstraordinært vedlikehold av personellrelatert EBA. Tildelte midler skal benyttes der det er mest kritisk og gir størst effekt for brukerne som skal involveres i planprosessen.</p>	

7.2 Modernisering og effektivisering

Oppdrag 1 til 7.2	Modernisering og effektivisering
Rapportering:	Første, andre og tredje tertialrapport
<p>Gjennom målrettet moderniserings- og effektiviseringsarbeid skal forsvarssektoren frigjøre minst 1,9 milliarder (2020-kroner) innen utgangen av 2024 til å videreutvikle og styrke forsvarssektoren. Forsvaret, med støtte av de andre etatssjefene, skal organisere og lede dette arbeidet</p> <p>Forsvarsbygg skal støtte Forsvaret i deres organisering og ledelse av arbeidet. Dette inkluderer også å delta i ulike prosesser, blant annet i sektorens organisering på IKT-området¹⁴ og i arbeidet med å etablere en felles HR leveransemodell.</p> <p>Forsvarsbygg skal bidra til å sikre en gevinstrealisering for sektoren som for inneværende langtidsplan akkumulerer seg til om lag 650 mill. kroner ved utgangen av 2022</p>	

7.3 Brukertilfredshet:

Oppdrag 1 til 7.3	Måling av brukertilfredshet
Rapportering	Første tertialrapport
Forsvarsbygg skal måle brukertilfredshet etter avtalt konsept for brukerundersøkelser. Forsvarsbygg skal i første tertialrapport presentere resultatet av brukerundersøkelsen.	

7.4 Bærekraft:

Oppdrag 1 til 7.4	Bærekraft
Rapportering:	Første og tredje tertialrapport
Rapporteringsformat:	Kort beskrivelse av status
<p>Klima- og miljøaspektene skal være en integrert del av forsvarsplanleggingen, og i forvaltningen av sektorens eiendom, bygg og anlegg. Forsvarsbygg skal støtte opp om FNs bærekraftsmål og regjeringens arbeid med å nå disse. Etaten må være forberedt på å bidra med anbefalinger, analyser, statistikk og annet faktagrunnlag ved behov. Forsvarsbygg skal arbeide strategisk for en bærekraftig utvikling og ha et nært samarbeid med de andre etatene innenfor fagområdet.</p> <p>Det er viktig å opprettholde, videreutvikle og formidle relevant klima- og miljøkompetanse som grunnlag for beslutninger. Miljøkrav og tiltak skal inkluderes i planlegging og investeringer knyttet til eiendom, bygg og anlegg.. Forsvarsbygg skal tilstrebe at vurderinger knyttet til framskrivning av fremtidige klimagassutslipp og konsekvenser for naturmiljø belyses i relevante investeringsbeslutninger og i alternativvurderinger. Forsvarsbygg skal belyse og benytte muligheter som ligger i å oppnå klima- og miljøgevinster. Forsvarsbygg skal levere helhetlige økonomiske analyser av eventuelle nye tiltak, og ved behov for investeringer spille dette inn i budsjettprosessen.</p> <p>FD imøteser forsvarsetatenes anbefaling til sektorens klima- og miljøstrategi. Det tas sikte på at oppdrag om videre oppfølging formidles i form av supplerende tildelingsbrev i 2022. Det skal avsettes interne ressurser til formålet. Rapporteringskrav vil følge av behandlingen av strategien.</p> <p>Forsvaret skal etablere et kompetansenettverk for bærekraft som omfatter driftsenhetene og de øvrige etater i løpet av første tertial 2022. Forsvarsbygg skal delta i nettverket.</p>	

Oppdrag 2 til 7.4	Utfasing av fossilt brensel
Rapportering	Tredje tertialrapport
Forsvarsbygg skal rapportere status for utfasing av fossilt brensel i forsvarssektorens bygningsmasse i tredje tertialrapport, for 2022.	

Oppdrag 3 til 7.4	Rapportere miljøaspekter til Forsvarets forskningsinstitutt
Rapportering	31. januar til Forsvarets forskningsinstitutt
Forsvarsbygg skal rapportere på sin etats viktige miljøaspekter og miljøpåvirkninger til Forsvarets forskningsinstitutt. Formålet er at dataene skal registreres i forsvarssektorens miljødatabase og inngå i Forsvarets forskningsinstitutt sin utarbeidelse av forsvarssektorens miljø- og klimaregnskap. Rapporteringen og regnskapet skal blant annet bidra til å understøtte oppfølgingen av sektorens	

miljøstrategi fremover. Rapporteringskravet er tidligere nedfelt i retningslinjer for forsvarssektorens miljøstyring. Forsvarsdepartementet forutsetter at rapporteringen i det videre skal gjøres fast hvert år.

Oppdrag 4 til 7.4	Oppfølging av tiltak knyttet til naturmangfold m.m.
Rapportering	Tredje tertialrapport og årsrapport
<p>Forsvarssektorens eiendommer skal forvaltes på en måte som gjør at naturmangfold tas vare på. Forsvarsbygg skal følge opp forsvarssektorens bidrag (egne tiltak og tiltak i samarbeid med andre sektorer) i nasjonale strategier og tiltaksplaner knyttet til å ivareta naturmangfold. Spesielt gjelder dette å følge opp Tiltaksplan for bekjempelse av fremmede organismer 2020-2025, Tiltaksplan for ville pollinerende insekter, legge oppfølgingsplan for truet natur til grunn i arbeidet med å ta vare på truet natur, bidra i det videre arbeidet med nye beslutningsgrunnlag for 13 naturtyper ledet av Miljødirektoratet, Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv og bidra i utvikling av det økologiske grunnkartet. Det skal i tredje tertialrapport og årsrapporten gis en kortfattet redegjørelse for forsvarssektorens gjennomførte tiltak i oppfølgingen av disse planene/strategiene.</p>	

Oppdrag 5 til 7.4	Utredning av fremtidig forvaltning av forsvarssektorens kulturhistoriske eiendommer
Rapportering	1. desember 2022
<p>Sammenstille høringsinnspill ved høring av utredning av fremtidig forvaltning av forsvarssektorens kulturhistoriske eiendommer, og levere en faglig tilrådning basert på høringen.</p>	

7.5 Forebyggende sikkerhet

Oppdrag 1 til 7.5	Kartlegging og sikring av skjermingsverdige informasjonssystemer
Rapportering:	Tredje tertialrapport
Rapporteringsformat:	Kort kvalitativ redegjørelse for status i gjennomføring av kartlegging og vurdering. Tredje tertialrapport skal i tillegg inneholde en kvantitativ oversikt over systemer og deres sikringsstatus.
<p>Forsvarsbygg skal kartlegge og sikre sine skjermingsverdige informasjonssystemer iht. sikkerhetsloven med forskrifter. Det skal gjennomføres risikovurderinger som skal legges til grunn for fastsetting av forsvarlig sikkerhetsnivå for informasjonssystemene, og sikkerhetstiltak skal iverksettes for å oppnå et forsvarlig sikkerhetsnivå.</p> <p>Forsvarsbygg skal rapportere om status for kartlegging av skjermingsverdige informasjonssystemer, gjennomføringen av verdi- og risikovurderinger og status for sikring av systemene.</p>	

Oppdrag 2 til 7.5	Rapport om sikkerhetstilstanden
Rapportering	Første tertialrapport
<p>Forsvarsbygg skal jevnlig kontrollere sikkerhetstilstanden i egen virksomhet, jf. Lov om nasjonal sikkerhet § 4.1. Det skal redegjøres for sikkerhetstilstanden i en årlig rapport til Forsvarsdepartementet, i henhold til tidligere utsendt mal.</p>	

7.6 Støtte til andre sektorer

Oppdrag	Støtte til andre sektorer
Rapportering	Tredje tertialrapport
Forsvarsbygg skal fortsette å støtte Justis- og beredskapsdepartementet (JD) i planlegging og gjennomføring av tiltak for å etablerere og drifte EBA til nye redningshelikoptre	
Forsvarsbygg skal fortsette å støtte relevante departementer i prosjektering av nytt stasjonsbygg på Jan Mayen i henhold til gitte oppdrag.	
Rapportering: Forsvarsbygg skal redegjøre for status i støtteoppdrag til andre sektorer	

7.8 Økt samarbeid med små og mellomstore bedrifter (SMB)

8 Styring og kontroll i Forsvarsbygg

Forsvarsbygg skal ha tilfredsstillende internkontroll, slik at driften er formåls- og kostnadseffektiv, utføres i samsvar med gjeldende lover og regler, og at rapporteringen er pålitelig og nøyaktig. God intern styring innebærer at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning. Departementet forutsetter at Forsvarsbygg løpende vurderer hvordan tildelte ressurser kan benyttes mest mulig effektivt. Dette innebærer at departementet forventer at Forsvarsbygg jobber systematisk og kontinuerlig med å identifisere og iverksette tiltak som kan gi en bedre og mer effektiv oppnåelse av de målene og kravene som er satt for etaten. Anvendelse av ny teknologi og virksomhetsutvikling må vurderes særskilt i dette arbeidet.

Forsvarsbygg skal fortløpende følge opp de saker som Riksrevisjonen adresserer gjennom Dokument 1 og forvaltningsrevisjoner (Dokument 3). Etaten skal rapportere på eventuelle avvik i oppfølgingen i henhold til fastsatt plan, årsaker til avvik, samt nødvendige tiltak i første og andre tertialrapport. I årsrapporten skal Forsvarsbygg omtale status for arbeidet med å følge opp Riksrevisjonens merknader. Forsvarsbyggs vurderinger av når merknadene fra Riksrevisjonen antas å være utkvittert skal gå frem av rapporteringen.

Oppdrag	Økt samarbeid med små og mellomstore bedrifter (SMB)
Rapportering	Tredje tertialrapport
Forsvarsbygg gis i oppdrag å støtte Forsvaret, i tillegg til å utarbeide egne tiltak, som skal gjøre det enklere for små- og mellomstore bedrifter er å levere innenfor drifts- og investeringsanskaffelsene. Tydelige kontaktpunkter i Forsvarsbygg, tilpasning av informasjonen mot markedet, og dialog med relevante miljøer vil være en forutsetning for arbeidet.	
Rapportering: Forsvarsbygg skal redegjøre for status på arbeidet.	

9 Fellesføringer

Effektivisering av konsulentbruk

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2022 skal Forsvarsbygg arbeide for å effektivisere konsulentbruken på områder hvor det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Forsvarsbygg skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

Lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger. Tallet på lærlinger skal stå i et rimelig forhold til størrelsen på virksomheten. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling. Virksomheten skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om en kan øke tallet på lærlinger. Alle statlige virksomheter skal være tilknyttet opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor.

I årsrapporten skal Forsvarsbygg rapportere følgende:

Tallet på lærlinger, om det er vurdert å øke tallet på lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må gjøre rede for årsakene til dette og hva de har gjort for å oppfylle kravene.

10 Styringsdialog og frister i budsjettprosessen i 2022

10.1 Risikovurderinger og rapportering i 2022

Styringsdialogen mellom Forsvarsbygg og departementet skal være innrettet etter vurdering av risiko og vesentlighet. Forsvarsbygg skal i tertialrapportene levere oppdaterte risikovurderinger og identifisere risikofaktorer som kan true måloppnåelsen i 2022 og på lengre sikt, samt andre vesentlige risikoer innenfor virksomhetens område. Risikoreduserende tiltak innenfor virksomhetens fullmakter skal synliggjøres og iverksettes, og det skal drøftes om restrisikoen er akseptabel.

Øvrige krav til rapporteringen fremgår av Forsvarsbyggs instruks, samt av reglement for økonomistyring i staten. Det vises også til DFØs veileder for årsrapportering.

10.2 Styringskalender: Frister og milepæler i 2022

28. januar 2022	Forklaringer til statsregnskapet for 2021
18. februar 2022	Innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2022
25. februar 2022	Frist for tredje tertialrapport for 2021, årsrapport samt risikovurderinger
06. april 2022	Etatsstyringsmøte om tredje tertialrapport og årsrapport for 2021
29. april 2022	Frist for etatssjefens innspill til nye investeringstiltak for materiell og EBA

1. mai 2022	Frist for etatssjefenes budsjettinnspill for gjennomføringsåret 2023
27. mai 2022	Frist for første tertialrapport 2022, samt oppdaterte risikovurderinger
24. juni 2022	Etatsstyringsmøte om første tertialrapport
Ultimo august 2022	Foreløpig tildelingsbrev for 2023 sendes ut
Ultimo august 2022	Forslag til oppdatert investeringsplan sendes ut for konsekvensvurdering av Forsvaret
2. september 2022	Frist for innspill til omgruppering for 2022
5. oktober. 2022	Frist for andre tertialrapport og oppdaterte risikovurderinger for 2022
Primo oktober	Forsvarsbygg leverer innspill til tildelingsbrev for 2023
Primo oktober	Prop. 1 S (2021–2022) legges frem
14. oktober 2022	Frist for Forsvarsbyggs vurdering av forslag til oppdatert investeringsplan
10. november 2022	Etatsstyringsmøte om andre tertialrapport
Medio desember	Stortinget behandler Prop. 1 S (2021–2022)
Ultimo desember	Investeringsplan for forsvarssektoren sendes ut
Innen 31. desember 2022	Tildelingsbrev sendes ut etter stortingsbehandling av Prop. 1 S (2021–2022)
24. februar 2023	Frist for tredje tertialrapport, årsrapport samt risikovurderinger

11 Budsjettrammer og fullmakter for 2022

På bakgrunn av Stortingets vedtak av 15. desember 2021 og innstilling 7 S til Prop. 1 S Tillegg 1 (2021 – 2022) tildeler Forsvarsdepartementet Forsvarsbygg midler som følger: (alle tall i tusen kroner):

Beløp i 1000 kr				
Utgift/ Inntekt	Kapittel	Post	Kapittelnavn	Totalt
Utgift	1710	Post 01	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	5 161 669
		Post 47	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	3 532 802
Utgift Totalt				8 694 471
Inntekt	4710	Post 01	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	-4 503 281
		Post 47	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	-17 540
Inntekt Totalt				-4 520 821
Totalsum				4 173 650

Av dette er følgende øremerkede midler:

Kap 1710, post 01	
Sikker teknisk infrastruktur	450 000
Personellrelatert EBA, jf. Oppdrag 7.1	40 000
Allmenn verneplikt	10 000

Moderniserings- og effektiviseringsmidler:

Digitalisering EBA-kapasiteter	13 500
--------------------------------	--------

Forprosjekt digitalisering	11 400
Prosjekt innsikt	22 734

Kampfly med baseløsning

Fra budsjettåret 2021 ble tidligere kapittel 1761, post 47, Nye kampfly med baseløsning, lagt under kapittel 1710, post 47. Forsvarsbygg skal likevel fortsatt sørge for at midler som benyttes til EBA til nye kampfly med baseløsning kan identifiseres og synliggjøres i budsjetter og rapporter.

Utgifter til kampflybase utgjør i 2022 135,332 millioner kroner.

11.1 Økonomirapportering

Virksomhetsregnskapet rapporteres med regnskapsanalyse sammen med andre og tredje tertialrapport og årsrapport. Virksomhetsregnskapet settes opp i henhold til DFØ sin mal og eventuelle tillegg som er nedfelt i Forsvarsbyggs instruks.

Kontantregnskapet rapporteres hvert tertial med økonomistatus inkludert prognose, samt endringsforklaringer for årsresultat, rapportert pr. kapittel og post, herunder risiko samt eventuelle risikoreduserende tiltak.

Dersom det oppstår økonomisk risiko som påvirker måloppnåelse skal Forsvarsbygg løfte dette til FD umiddelbart med forslag til risikoreduserende tiltak.

Status og prognose på budsjettildelingene

Forsvarsbygg skal ha oversikt over status og prognose for alle tildelinger, herunder hvor mye av bevilgningen som er forpliktet/kontraktsfestet, slik at departementet på kort varsel, og ved behov, kan innhente informasjon.

12 Delegering av fullmakter

Merinntektsfullmakt

Forsvarsbygg kan bruke merinntekter ved salg av varer og tjenester (kapittel 4710, post 01) med tilsvarende merutgifter på kapittel 1710, post 01. Disponering av øvrige merinntekter skal besluttes i samråd med FD. Disponering av eventuelle merinntekter fra utleie til sivile leietakere (festningsverkene unntatt) som overstiger samsvarende merutgifter, skal avklares med FD i det enkelte tilfellet.

Fullmakt til nettobudsjettering av salgsomkostninger

For 2022 kan Forsvarsbygg trekke salgsomkostninger ved salg av fast eiendom fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kapittel 4710, post 47.

I dette ligger at Forsvarsbygg for 2022 kan benytte salgsinntekter til forberedelser til fremtidig avhending, herunder rivning av utrangert EBA, miljøkartlegging og -opprydding.

Fullmakter vedrørende avhending av fast eiendom

Forsvarsbygg kan for 2022:

Avhende fast eiendom, uansett verdi, til markedspris når det ikke foreligger annet statlig behov for eiendommen. Eiendommene skal normalt legges ut for salg i markedet, men kan selges direkte til fylkeskommuner eller kommuner til markedspris, innenfor EØS-avtalens bestemmelser. Dersom eiendommene er aktuelle for friluft- eller kulturformål, kan de selges på samme vilkår til Statskog SF dersom ikke fylkeskommuner eller kommuner ønsker å kjøpe eiendommene. Likeledes kan eiendommer som er nødvendige for å oppfylle samfunnets målsetting om å opprettholde en selvfinansiert sivil luftfart, selges direkte til Avinor AS. Dette gjelder følgende eiendoms kategorier:

- Rullebaner, taksebaner med tilhørende sikkerhetsområder, flyoppstillingsplasser og andre arealer og infrastruktur for flyoperasjoner.
- Terminal innrettet mot det service- og tjenestebehov som forbrukere og myndigheter har bruk for.
- Områder for kollektiv og privat tilbringertjeneste.
- Kontorer og lignende.
- Eiendommer for fremtidig utbygging.
- Avhende fast eiendom til en verdi av inntil 100 000 kr vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger. Slike saker skal forelegges departementet.

Investeringsfullmakter

Forsvarsbygg kan for 2022:

- Nytte bevilgningene på kapittel 1710 post 47 til å gjennomføre oppdrag om enkeltprosjekter mottatt fra prosjekteier eller fra FD.
- Justere fremdriften på prosjekter der oppdrag er mottatt i den hensikt å tilpasse produksjonen til årlig tilgjengelig ramme, innenfor enkeltoppdragenes ferdigtidspunkt. Endret fremdrift skal koordineres skriftlig mellom prosjekteier og Forsvarsbygg.

Fullmakter for boliger med fellesgjeld

Samlet gjeld knyttet til eierskap av boliger med fellesgjeld i forsvarssektoren, skal ikke overstige 100 mill. kroner i 2022. Ved behov for å øke fullmaktsgrensen skal saken fremlegges FD.

Fullmakt til å behandle erstatningskrav for tingskader

FD viser til Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017 samt skriv fra FD med referanse 2015/3612-10. Fullmakt til å belaste posten statens erstatningsansvar kapittel 471, post 71 stadfestes for 2022.

13 Statistikk

Forsvarsbygg skal avgi statistikk som gir grunnlag for å kunne følge utvikling over tid samt tilfredsstillende overordnede og interne krav til statistikk. Ingen statistikk skal være eldre enn fire måneder.

Forsvarsbygg skal i tredje tertialrapport rapportere på:

- Standardisert årsverkstelling. Innholdet avklares mellom Forsvarsdepartementet og Forsvarsbygg
- Antall lærlinger, samlet og fordelt på kategori (militær/sivil), kjønn og fag.
- Spesielt for militære stillinger i etaten: gradfordeling fordelt på kjønn og alder, fordeling OR/OF i etaten fordelt på kjønn.
- Oversikt over dødsfall og alvorlige skader.
- Oversikt over antall meldte saker om mobbing- og seksuell trakassering.

14 Vedlegg

1 – Klartider (sendes i egen ekspedisjon)